

Dovozní listy čsl.

Alois Chytil.

I. Literatura.

1. Československá:

Petr: Einfuhrscheine auf Getreide und Mehl in Deutschland und Österreich-Ungarn. (Praha 1911.) — Dr. Fleischner: Das Wesen des Einfuhrscheinsystems und seine voraussichtliche Wirkungen. (Tagesbote, Brno 31. Juli 1926, Nr. 350.) — Dr. Schilling und Meisner: Zur Frage der Einfuhrscheine (1926, Geschäftsstelle der deutschen Land- und Forstwirtschaft Prag-Weinberge.) — Dr. Zadina: Dovozní listy na obilí a mouku. (Praha 1926, Časové spisky republ. strany zeměděl. a malorol. lidu.) — Dr. Heidler: Vliv pevných obilních cen na tuzemský obchod. (Lidové Noviny 1. ledna 1927, čís. 1.) — Dr. Chytil: Dovozní listy. (Lidové Noviny 2. června 1926, čís. 277.) — Týž: Dovozní listy v praxi. (Lidové Noviny 1. srpna 1926, čís. 383.) — Týž: Dovozní listy. (Lidové Noviny 25. srpna 1926, čís. 427.) — Dr. Frankenberger: Naše dovozní listy. (Praha, Zemědělský přehled 1927, č. 3.) — J. Glos: Dovozní listy a jejich praxe. (Tribuna 12. června 1927, č. 139.)

2. Říšskoněmecká:

Starší: Simon: Die Getreideeinfuhrscheine. (1909.) — Dr. Beckmann: Einfuhrscheinsysteme. (1911.) — Dr. Junge: Die Getreideeinfuhrscheine im Rahmen unserer Schutzpolitik. (1912.)

Novější: Jöhlinger-Hirschstein: Praxis des Getreidegeschäftes (1925, S. 218—227.) — Neumann: Wiedereinführung des deutschen Getreideeinfuhrscheines. (Prager Tagblatt 23. August 1925, Nr. 196.) — Dr. Sch.: Ein Jahr deutscher Getreideeinfuhrscheine. (Prager Tagblatt 10. November 1926, Nr. 264.) — Neumann: Deutsches Getreideausfuhrverbot. (Prager Tagblatt 22. Mai 1927, Nr. 121.) — Deutscher Produktenmarkt, München Nr. 20, 21, 23, 24, 26 ex 1927: Suspendierung der Einfuhrscheine. (Zvláště k otázce, v kterém okamžiku vzniká nárok na vydání dovozního listu.)

II. Zákonné předpisy.

1. Československé:

Čl. VI. zákona z 22. června 1926, čís. 109 Sb. z. a n. Vládní nařízení ze 16. července 1926, čís. 138 Sb. z. a n. o dovozních listech na obilí, luštěniny a rýži. — Vládní nařízení z 12. července

1927, čís. 124 Sb. z. a n., jímž se mění vládní nařízení ze 16. července 1926, č. 138 Sb. z. a n. o dovozních listech na obilí, luštěniny a rýži. Vyhlášky ministerstva financí z 22. července 1926, čís. 81.269 a z 18. října 1926, čís. 99.022 o celních úřadech oprávněných projednávat zboží ve styku na dovozní listy. (Úřední list čís. 168 a 243 ex 1926.) — (Text všech těchto předpisů lze obdržeti v sekretariátu Plodinové bursy v Brně.) — Interní výnos ministerstva financí čís. 81.273/1926. (Návod pro celní úřady.) — Obchodní smlouva mezi Československou republikou a Maďarským královstvím, Sb. z. a n. č. 120.

2. Říšskoněmecké:

Das Gesetz über Zolländerungen. Vom 17. August 1925, Reichsgesetzblatt I. Nr. 40/1925. — Verordnung über Einfuhrscheine. Vom 3. September 1925, Reichsgesetzblatt I. Nr. 44/1925. — Verordnung über die Geltungsfrist der Einfuhrscheine. Vom 3. September 1925. — Einfuhrscheinordnung vom 14. September 1925. Reichsministerialblatt Nr. 51 vom 22. September 1925. — Verordnung über Änderung der Einfuhrscheinordnung vom 20. Juli 1927, Reichszollblatt Nr. 33 vom 23. Juli 1927.

III. Vývoj a definice dovozního listu.

Instituce dovozního listu, zavedená u nás poslední celní novelou z 22. června 1926, č. 109 Sb. z. a n. jest národohospodářským opatřením, které jsme převzali z Německa kde se velmi dobře osvědčilo. Při přelomu Německa v letech sedmdesátých minulého století ze státu převážně obilí vyvážejícího ve stát ze značné části dovozní, se totiž brzy ukázalo, že Německo má vlastně podmínky jak pro vývoz, tak pro dovoz obilí, neboť agrární východ Německa byl produkčně vysoce aktivní, kdežto průmyslový, huště zalidněný západ byl odkázán na dovoz. Této nesnázi měly odpomoci výmínečné, laciné dopravní sazby mezi německým východem a západem, které se však neosvědčily. Poměry na obilním trhu německém se pak utvářily tak, že ceny obilí dosažené na východě se přes celní ochranu pohybovaly na paritě světové, kdežto průmyslový západ musel platiti za dovezené obilí cenu světovou plus clo. Jest jasným, že k vyrovnání tohoto rozdílu cen bylo pouze jedno nutným, aby clo zaplacené na západě při dovozu dostal na východě vývozce, čímž by se dosáhlo jednotné hladiny cenové. Tohoto účinku bylo vskutku dosaženo dovozními listy, zavedenými v Německu v roce 1894, zlepšenými v roce 1902 a opět zavedenými v roce 1925.

Vzniká otázka, zda zavedení instituce dovozních listů v Československu vyvoláno bylo obdobnými poměry jako v Německu, či jaká byla jiná příčina jich uzákonění u nás. Důvodová zpráva známého návrhu čl. celní novely posl. Mašaty, Staňka a druhů (tisk 320 posl. sněmovny) podotkla suše, že zavedení systému dovozních listů jest doplněním ustanovení celního zákona a jeho účelem jest vykonávání

vlivu na vhodnou výměnu zboží a tak překonávati také obtíže, podávající se ze zeměpisné polohy našeho státu. Zpráva výboru zemědělského-rozpočtového (tisk 360 posl. sněmovny) si rovněž slibuje od zavedení dovozních listů cenné prospěchy pro konsum, mlynářský průmysl, zemědělství i obchod, se zřetelem na teritoriální rozlohu našeho státu a odlehlost produkčních oblastí od oblastí konsumentských. Zadina (str. 12 a 13) uvádí pro účelnost dovozních listů v Československu tytéž důvody. Zákonodárci českoslovenští poukazují tedy převážně k období teritoriálních poměrů s Německem, k čemuž správně podotýká Schilling (str. 39), že poloha konsumních oblastí Československa k oblastem produkčním není zdaleka tak nepříznivou jako příkladně polsko-západního Německa k severu a východu Německa. Tutéž myšlenku rozvádí blíže také Frankenberg (str. 100), který poukazuje hlavně k tomu, že obzvláště vývozní podmínky naše jsou jiné, poněvadž na rozdíl od Německa jsme téměř se všech stran obklopeni agrárními zeměmi, ve výrobě obilí vysoce aktivními. Po našem názoru nutno ovšem spatřovati příčinu zavedení dovozních listů u nás v jisté analogii teritoriálních našich poměrů s Německem, hlavně však u úmyslu paralyzovati jimi jako dalším celním ochranným instrumentem účinky vysoké ochrany celní ve státech jiných a zjednati tak jakési plus pro případné ústupky při uzavírání obchodních smluv s těmito státy, jak o tom svědčí výmluvně jednání a uskutečnění poslední politicko-obchodní smlouvy s Maďarskem.

Definice dovozního listu nečiní obtíží.

Jöhlinger-Hirschstein (str. 220) rozumí jím úřední celní osvědčení o vývozu určitého množství obilí či mouky z celního území.

Zadina (str. 27) shledává podstatu dovozního listu v tom, že při vývozu obilí či mouky poskytuje se dovozní list, znějící na peněžité obnos, který odpovídá vyvezenému obilí a platnému dovoznímu clu, při čemž jest nutno použití dovozního listu ku bezcelnému dovozu téhož nebo jiného druhu obilí v pozdější době.

Obě definice, jimž nelze jistě upříti správnosti, nevystihují však plně a přesně právní povahu dovozního listu ve smyslu zákonných předpisů říšskoněmeckých a československých, neboť dovozním listem ve smyslu těchto předpisů nutno rozuměti celní osvědčení o vývozu určitého množství obilí či mouky, nebo luštěnin z volného oběhu v celním území do celní ciziny, kteréžto osvědčení zní na určitou celní hodnotu vyváženého zboží a opravňuje majitele osvědčení po určitou dobu k bezcelnému dovozu jiného množství zboží blíže určeného, odpovídajícího celní hodnotě dovozního listu. Stručně řečeno, jest dovozní list přenositelný na majitele znějící cenný papír, který opravňuje jeho držitele, aby jím platil clo místo peněží.

IV. Srovnání československých dovozních listů s dovozními listy říšskoněmeckými.

Celkově možno říci, že zákonodárce československý využil plně zkušeností s dovozními listy v Německu nabytých, nepostu-

poval však patrně z obavy před přílišným zatížením celních úřadů s důkladností a přesností, v Německu až příliš snad obvyklou. Důsledky této československé úpravy, do jisté míry nesporně blahovolné, měly však také v zápětí vznik celé řady sporných otázek do dneška nerozřešených a praksi hodně zatěžujících.

1. Druhy plodin, jich množství a jakost.

Říšskoněmecké nařízení připouští ve svém čl. č. 1, odst. 1., resp. v § 1 prováděcího nařízení k vývozu na dovozní listy pšenici, žito špaldu, ječmen, oves a suché (zralé) luštěniny (jedlé boby, hrách, čočku, boby ke krmení, vlčí hrách a vikev), při čemž luštěniny všech druhů platí za jeden a týž druh. Čl. VI. celní novely čsl. a § 1 vládního nařízení čsl. připouští vydávání dovozních listů na návrh vývozce při vývozu pšenice, souržice, špaldy, žita, ovsa, bobů, hrachu, čočky a vikve, při čemž však na rozdíl od předpisů říšskoněmeckých rozumí se jedním a týmž druhem zboží jeden a týž druh obilí, případně jeden a týž druh luštěnin, takže při vývozu směsi dvou nebo více druhů obilí, směsi obilí a luštěnin, nebo směsi luštěnin, se dovozní listy nevydávají, což ovšem v Německu jest dovoleno. Důvod pro toto velmi přísné opatření, zvláště při luštěninách, které se jak známo při vývozu kompletují, možno hledati v přílišném rozpětí našich celních sazeb jednotlivých položek obilí i luštěnin. Německo ovšem, které má s námi diferenciací celní obdobnou, se přes to však odhodlalo připustiti k vývozu na dovozní listy i směsi. Při těchto bylo ovšem nutno stanoviti zvláště, že celní hodnota dovozního listu na směs vydaného stanoví se nejnižší celní sazbou plodiny či luštěniny ve směsi se nacházející (§ 17 prov. nařízení říšskoněmeckého).

V této souvislosti nutno se zmíniti obšírněji o otázce dovozních listů na ječmen, při jehož vývozu se u nás na rozdíl od Německa dovozní listy nevydávají. Po zavedení dovozních listů na ječmen (slad) bylo u nás již voláno za Rakouska v roce 1906, kdy po známém zvýšení obilních cel v Německu, hlavně naši zemědělci poukazovali k tomu, že zvýšení cla v Německu na ječmen k sladování na 4 zl. Mk. a známé rozlišování ječmene krmného a sladového při vylívání v Německu brzdí vývoz našeho ječmene do Německa. Tehdy Pražská plodinová bursa a Zemědělské rady jakož i Ústřední hospodářská společnost opět se důrazně domáhaly zavedení dovozních listů na ječmen. Před uzákoněním poslední novely československé v červnu 1926 zabývaly se otázkou zavedení dovozních listů na ječmen pouze opět kruhy zemědělské.

Zvláště významnou byla tu anketa hlavního výboru Německé hospodářské společnosti, konaná v Praze dne 15. ledna 1926 s výstižnými referáty známého odborníka vrchního zemského rady Meisnera a sekretáře něm. zemědělské rady v Praze dra Schillinga, kteří se oba vyslovili, třeba s jistými omezeními, pro přípustnost dovozních listů i na ječmen. Průmysl sladařský projevil alespoň mlčením své bezinterese pro otázku dovozních listů a tak jedině pivovarníci

vyslovili se otevřeně proti uzákonění dovozních listů na ječmen. Aspoň ve svém odborném listu Kvasu z 2. června 1926, čís. 40 označují nezavedení dovozních listů na ječmen a slad jako úspěch zakročení Spolku pro průmysl pivovarský a Ochranného svazu pivovarů v Čechách, kteréžto obě organizace se prý věci zabývaly a došly k přesvědčení, že by dovozní listy na ječmen (o sladu se nemluví) zájmy průmyslu pivovarského poškodily, neboť by způsobily zdražení této suroviny, nehledě ani k tomu, že dovozní listy vůbec prý nejsou ničím jiným než jakousi vývozní premií. Otázka dovozních listů na ječmen a slad jich neuzákoněním zapadla, až opět Tribuna 13. srpna 1926 uveřejnila noticku patrně kruhy sladařskými inspirovanou, dle níž by dovozní listy na slad snad zavedené měly zníti na částku cla z příslušného množství ječmene a na něž by bylo možno dovážeti různé množství plodin u nás vůbec nepěstovaných anebo měrou nepostačující pěstovaných, jako kukuřice, rýže, kakaa atd. Československé zemědělství by prý touto praxí nebylo poškozeno, naopak podařilo by prý se tímto způsobem uhájití export československého ječmene v zušlechtěné formě sladu a získati bezcelně vydatnější a způsobilejší krmivo, zvláště kukuřici.

Z teoretiků Zadina (str. 29) naznačuje všeobecně, že od zavedení dovozních listů na ječmen a slad bylo upuštěno z různých důvodů souvisejících s celkovou situací, jaká se utváří na trhu ječmene, zejména však prý proto, že nebyla vyjasněna hlediska v poměru k průmyslu sladařskému a pivovarskému. V principu nebylo by prý žádných námitek, aby dovozní listy byly vztaheny též na ječmen a z toho důvodu též i na slad a jest možným, že projeví se toho hospodářská potřeba v budoucnosti. — Frankenberg (str. 110) snaží se dokázati přesvědčivě bezdůvodnost vyloučení ječmene a sladu z dovozních listů jako eminentně vývozního artiklu, vyvrací zvláště obavu, že by těmito dovozními listy mohla býti porušena finanční rovnováha mezi zbožím dováženým a vyváženým, která jest jak známo předpokladem tohoto hospodářského instrumentu. Frankenberg vylučuje při tom ovšem možnost dovážení ječmene ke sladování (ne ovšem krmného) a souhlasí s případným rozšířením přípustnosti dovozu jiného zboží na dovozní listy na ječmen a slad vydané.

Spornou otázku dovozních listů na ječmen a slad dlužno po našem názoru řešiti jedině z hlediska oprávněnosti systému celní ochrany a dovozních listů vůbec. Rozhodli se zákonodárci pro celní ochranu zmíněných artiklů, t. j. chtěl-li zavedením ochranného cla na zemědělské plodiny zabrániti přílišnému poklesu jich cen, pak jest i další národohospodářské opatření celní ochrany sloužící, t. j. zajištění účinku ochranného cla dovozními listy ospravedlněno a jest pak velmi důležitou další ovšem jen celně technickou otázkou stanovení spravedlivého poměru surovinné hodnoty ječmene k sladu a případného znemožnění dovážení krmného ječmene k účelům sladování.

Pokud se týče použití dovozních listů obilních či luštěnino-

vých při placení cla při dovozu nejsou rovněž předpisy říšskoněmecké shodny s předpisy československými. Dle čl. I říšskoněmeckého nařízení opravňuje obilní a luštěninový dovozní list majitele k bezcelnému dovozu pšenice, žita, špaldy, ječmene, ovsa i luštěnin, kdežto čl. VI. naší celní novely, resp. § 9 vlád. nař. vylučuje dovoz ječmene, připouští však dovoz kukuřice a rýže. Agrární kruhy, jak známo, domáhaly se pro případ povolení dovozních listů na ječmen rozšíření jich použití na dovoz koloniálního zboží celní tarifní tř. II (koření) a celní tarifní tř. I (zboží osadnické) ba dokonce na dovoz hospodářských strojů, hnojiv atd. (Stejně jak zmíněno Frankenberger, str. 111 až 113.)

Výše nejmenšího přípustného zboží, při němž se vydává dovozní list, byla čl. VI. československé celní novely, resp. § 3 vlád. nař. stanovena na 50 q hrubé váhy jednoho a téhož druhu obilí. Říšskoněmecké předpisy jsou daleko liberálnější, neboť §§ 1 a 2 nař. o dovozních listech připouští nárok na vydání dovozního listu již při 5 q čisté váhy nejen zboží, nýbrž i směsi. Hranice, našimi předpisy stanovená jest dle názoru praktiků, zvláště u luštěnin, které se jak zmíněno často kompletují, příliš vysoká.

Československé řešení úpravy předpisů o jakosti vyváženého zboží (§ 2 vlád. nař.) nelze pokládati po našem názoru za zdařilé a výklad předpisů těchto zavedl již nejednou příčinu ke sporům obzvláště při vývozu ovsa. Příčinu těchto sporů nutno hledati v té okolnosti, že československý zákonodárce nemohl se přes dobrozdání plodinových burs československých odhodlati k převzetí říšskoněmeckého pojmu trhové jakosti (Marktgängigkeit) vyváženého zboží. Říšskoněmecké nařízení ustanovuje totiž ve svém § 3, že dovozní listy se vydávají toliko při zboží trhové jakosti, za něž platí i zboží stížené nepatrnými vadami (slabý čich, vzrůst, nepatrná přísada brouků-pilousů) — kromě toho jsou však přípustny ještě cizí součástky (plevel, písek, prach) až do 2%.

Československé vládní nařízení se naproti tomu postavilo ve zmíněném již § 2 na stanovisko, že vyvážené obilí a luštěniny nesmí obsahovati více než 3% (podle váhy) příměsků jiného druhu obilí nebo luštěnin, plevele, písku, kamene, nečistoty a pod. Právě tři zmíněná procenta míněna jsou patrně úhrnem, t. j. veškery a nejen jednotlivě zmíněné příměsky nesmí činiti více než 3%. Zadína (str. 22) zastává ovšem názor, že zmíněné ustanovení o směsi a znečištění nesmí býti zneužíváno k vylučování tak zv. směsí přirozených, kdy v určitém druhu obilí jest přimícháno ze sklizně jiné obilí, jako u ovsa též ječmen, vikev nebo pod., které při čištění se těžko odstraňují. Tyto přirozené tak zv. samorostlé příměsky vyskytují se zvláště u jihomoravského ovsa, jehož vývoz na podzim 1926 narážel proto na značné obtíže. K oprávněným stížnostem vývozců byla slíbena novelisace zákonného ustanovení o příměscích ve směru přípustnosti jich zvýšení do 5 až 6%. K novelisaci této však až dosud nedošlo.

2. Mlýnské výrobky obzvláště jich surovinná hodnota:

Celní novelou československou zamýšlená ochrana nejen zemědělství, nýbrž i průmyslu mlynářského, který, jak známo, trpěl v posledních letech nesporně vleklou krizí, musela, rozhodla-li se pro systém dovozních listů u obilí a luštěnin, uzákoniti toto opatření důsledně také u mlýnských výrobků.

Čl. VI. čl. celní novely a § 3 vlád. nař. stanovil proto souhlasně s § 4 říšskoněmeckého nařízení o dovozních listech, že mlýnům vydávají se při vývozu mouky a mlýnských výrobků (celní saz. pol. č. 33) — tedy nikoliv při vývozu otrub, které jsou zařazeny do celní pol. č. 653 — vyrobených v jejich domácích závodech, dovozní listy na bezcelný dovoz přiměřeného množství zboží k dovozu na dovozní listy připuštěného. Okruh obilnin k dovozu připuštěných jest při tom u nás oproti Německu rozšířen na proso a mimo to i na kukuřici a rýži.

Řízení za účelem dosažení této výhody jest v Německu upraveno velmi přísně, neboť dle § 4 řněm. nař. jsou povinni majitelé mlýnů vymoci si na rok předem výměr povolovací a zavázati se při tom, že dovolí dohlédacím orgánům kdykoliv nahlédnouti do svých obchodních, obzvláště továrních a skladních knih. Knihy tyto musí býti řádně vedeny, obzvláště musí poskytovat přesné vysvětlení o výtěžku mouky, otrub a ostatních odpadků. Dohlédací úřady mohou také naříditi vedení knih podle určitého vzoru. Majitelům menších podniků mohou býti vydány dovozní listy toliko výmínečně za souhlasu zemské správy finanční, ačli ovšem jejich obchodní knihy poskytují spolehlivý podklad o poměrech výtěžkových. Množství, jež může podnik každoročně vyvézti, jest ve výměru povolovacím přesně stanoveno. Při jednotlivém celním odbavování nutno pak vždy předložiti výměr povolovací, v němž se poznamenává nejen množství zboží vyváženého, nýbrž i zbytek, který možno ještě na výměr tento vyvézti. § 4 čl. celní novely převzal v celku všechna tato ustanovení s výjimkou výměru povolovacího, neboť se spokojil snad jen zatím s pouhým oznámením úmyslu vyvážení mouky a mlýnských výrobků s udáním nejvyšší možné kapacity. Způsob celního dozoru nařízením slibovaný nebyl také ještě dosud stanoven. Podle soukromé statistiky, dle dat sdělených obchodními a živnostenskými komorami, u nichž nutno do 31. července toho kterého roku hlásiti se k vyvážení, přihlásilo se v roce 1926 v Československu celkem 208 mlýnů, které hodlaly vyvážeti mouku nebo mlýnské výrobky s návrhem na vydání dovozního listu a to v obvodě jednotlivých komor takto: Praha 42, Bratislava 28, České Budějovice 21, Liberec 18, Plzeň 18, Brno 17, Košice 14, Hradec Králové 12, Olomouc 12, Opava 10, Báňská Bystrica 8, Cheb 8. Uložení ohlašovací povinnosti o úmyslu vyvážení mouky či mlýnských výrobků zdá se zatím sledovati pouze účely kontrolní v tom směru, aby byl zjednán přehled o

možnostech vývozu. Neuvede-li mlýn v ohlášce ničeho jiného, předpokládá se, že souhlasí s tím, aby jeho roční výkonnost byla vypočtena 280 násobkem nejvyšší výkonnosti za 24 hodin v ohlášce uvedené.

Hlavním jádrem problému dovozních listů na mouku a mlýnské výrobky jest ovšem stanovení surovinné hodnoty pro tyto výrobky, neboť jest na snadě, že 100 kg vyvezené mouky nemůže býti celně technicky kladeno na roveň 100 kg zrna, poněvadž k výrobě 100 kg mouky jest potřeba většího množství obilí. Surovinnou hodnotu možno stanoviti pak generelně, t. j. stejným poměrným číslem pro všechny druhy mouky a mlýnské výrobky z téhož druhu obilí, nebo specielně nestejným poměrným číslem pro jednotlivé druhy mouky či mlýnských výrobků z téhož druhu obilí. Pro prvý způsob rozhodl se zákonodárce československý, pro druhý způsob zákonodárce říšskoněmecký, jak patrně z této tabulky:

Československo	kg	Německo	kg
100 kg mouky nebo mlýnských výrobků z pšenice nebo žita rovná se příslušného zrna	133	100 kg pšen. mouky: 1. tř. 0—30% rovná se . 2. tř. přes 30—70% rovná se . 3. tř. přes 70—75% rovná se . 4. tř. 0—70% rovná se . 5. tř. 0—75% rovná se . pšenice	150 117·50 100 135·71 133·33
100 kg mouky nebo mlýnských výrobků z ječmene rovná se příslušného zrna	166	100 kg žitné mouky: 1. tř. 0—60% rovná se . 2. tř. přes 60—70% rovná se . 3. tř. 0—70% rovná se . žitá	150 100 142·85
100 kg mouky nebo mlýnských výrobků z ova rovná se příslušného zrna	200	při mouce z ječmene a luštěnin stanoví zemské fin. úř. na základě zvláštního vyšetření surovinnou hodnotu pro každý jednotlivý závod zvláště	
100 kg obilného šrotu rovná se příslušného obilí	104	100 kg mouky nebo mlýnských výrobků z ova rovná se . ovsa	200
		100 kg obilného šrotu rovná se příslušného obilí	104

Na mouku vymletou přes 70% (u žita) a přes 75% (u pšenice) nevydává se v Německu dovozních listů, což ovšem neplatí pro žitný a pšeničný šrot, jimž se rozumí veškerý, zpracováním obilí získaný výrobek, bez výtazku jemnějších či hrubších mouk, při čemž surovinnou hodnotu ustanovuje finanční úřad pro každý podnik zvláště; surovinná hodnota nemůže býti ovšem u šrotu stanovena níže než 96%.

Při mouce ovesné a ovesných výrobcích byla v Německu stanovena surovinná hodnota 50‰.

Z tabulky hořejší vysvítá dále, že dle předpisů československých připouští se u nás na rozdíl od Německa také vývoz krmné mouky na dovozní listy a že krmná mouka, pokud se týče surovinné hodnoty staví se na roveň moukám jemným. Zemědělské kruhy stěžují si do tohoto opatření a poukazují hlavně k tomu, že jsou tímto opatřením zbavovány krmné mouky, která se vyváží výhodně do ciziny. K tomu nutno podotknouti, že i v Německu byl vývoj dovozních listů při mouce obdobný, neboť i tam nebylo původně rozeznáváno mezi jednotlivými druhy mouk z téhož obilí. Úprava v tomto smyslu poskytuje však, jak správně podotýká *B e c k m a n n* (str. 34) zvláštní vývozní prémii, neboť výtěžek mouky lze technickými pomůckami podstatně zvýšiti, důsledkem čehož se úleva celní poskytuje na větší množství obilí, než kolik se ho v mouce fakticky vyváží. A jest pak přirozeným, že za vyšší hodnotu této plusdiference možno také dovésti větší množství bezcelného obilí. Přesnější úprava surovinné hodnoty u mouky a mlýnských výrobků jest tedy podle našeho názoru i u nás nezbytna, nemá-li dojít ke zvýšení zbytečného neprospěšného napětí mezi kruhy zemědělskými a mlynářskými. K tomu bylo srovnati také ještě vývozy *Z a d i n y* (str. 22—25).

Dalším v jistém smyslu sotva důvodným a důsledným opatřením jeví se ustanovení §§ 3 a 5 československého vládního nařízení, pokud se dle těchto ustanovení připouští vývoz mouky či mlýnských výrobků na dovozní listy z ječmene a stanoví se pro ně surovinná hodnota, ačkoliv čl. VI. celní novely systém dovozního listu při vývozu *j e č m e n e s a m é h o*, tedy vlastní suroviny ječmenných výrobků, nebyl zaveden. Vládní nařízení může se ovšem při tom právem dovolávat ustanovení čl. VI. celní novely, které mluví všeobecně o vývozu mouky a mlýnských výrobků, sazební položky čis. 33, aniž by tyto blíže dle jednotlivých druhů obilí vymezovalo a rozlišovalo. Důsledkem i jinak nepřesné úpravy dovozních listů při mouce a mlýnských výrobcích, obzvláště ječných, vynořily se však ještě jiné sporné otázky, z nichž se dotkneme alespoň nejdůležitějších.

Značné obtíže působí především vymezení přesného celního pojmu jednotlivých mouk vůbec, dále šrotu a mouky krmné, obzvláště ječné. Ministerstvo financí nemohlo se totiž po vzoru Německa odhodlati k zavedení opatření ve smyslu zvláštního poukazu říšskoněmeckého, jímž bylo zavedeno zvláštní celní přezkoumání vyvážených mlýnských výrobků na základě úředních vzorků u jednotlivých celních úřadů producenty a výrobci uložených, takže vývoz mouk, hlavně krmných se u nás děje se značným risikem.

Z kruhů sladařských bylo poukázáno také k tomu, že povolení vývozu mouky a mlýnských výrobků z ječmene, tedy zvláště ječné mouky a ječného šrotu, jeví se vlastně blahovolným privilegiem jedině mlýnům uděleným, poněvadž pouze tyto jsou dle jasného

znění čl. VI., č. 2 celní novely a § 3 vládního nařízení, oprávněny k vývozu ječných výrobků na dovozní listy a z nichž některé svůj provoz zařídily převážně na produkci ječné mouky a ječného šrotu.

Při řešení otázky vývozu sladu pšeničného na dovozní listy jde o to, zda slad pšeničný patří do celní položky čís. 30 (slad) či položky čís. 33 (mouka, mlýnské výrobky z obilí nebo luštěnin). Položka čís. 30 (slad) nerozeznává však jednotlivé jeho druhy, z čehož by plynulo, že vývoz pšeničného sladu na dovozní listy není přípustný. Říšskoněmecké nařízení, které rozumí pod sladem slad hvozdený (Darrmalz) a slad barvený a karamelový (Farbmalz, Karamellmalz) vyrobený ovšem bez přísady cizích látek, připouští ovšem dovozní listy i při vývozu sladu pšeničného, pro nějž stanoví surovinovou hodnotu 88:100. Záporné stanovisko u nás bylo by zaujati také k otázce vývozu sladové moučky na dovozní listy, již bude asi nutno řaditi mezi výživné přípravy celní položky čís. 132.

3. Platnost a převoditelnost dovozních listů; celní řízení pojednávací.

Určení doby platnosti dovozních listů, t. j. lhůty, během níž může majitel dovozního listu použití tohoto k placení cla při dovozu, bylo čl. VI. celní novely vyhrazeno nařízení ovšem s tím omezením, že platnost může býti stanovena nejdéle 9 měsíci, počínaje dnem vyhotovení dovozního listu. V tomto smyslu byla otázka tato také § 9 vládn. nař. čsl. skutečně upravena. V Německu byla nařízením z 3. září 1925 resp. § 20 prováděcího nařízení stanovena rovněž 9 měsíci. Případné snížení této lhůty by zůstalo pro hodnotu dovozního listu bez většího vlivu.

Převoditelnost dovozních listů obilních, moučných a luštěninových byla upravena v souhlase s německými předpisy (čl. I., nař. z 3. září 1925 a § 20 prováděcího nařízení řííšskoněmeckého) u nás jednak čl. VI. celní novely, jednak § 9 vládn. nař., který výslovně ustanovuje, že dovozní list opravňuje jeho majitele k bezcelnému dovozu množství určitého zboží v celní hodnotě dovozního listu odpovídajícího. Z a d i n a (str. 28) snaží se ovšem dovoditi z ustanovení čl. VI., čís. 2, dle něhož se vydávají dovozní listy moučné toliko mlýnům, že mlýny nemohou získané dovozní listy dále zpeněžovati, nýbrž toliko samy využiti pro dovoz obilí jako suroviny pro své podniky. Tento náhled jest ovšem vzhledem k ustanovení § 9 vládn. nař., který mluví výslovně o majiteli dovozního listu, sotva udržitelny. K dalším vývodům Z a d i n y (str. 5 a 9), že při úpravě čsl. dovozních listů mělo býti uskutečněno pouze zušlechťovací řízení pro mlýny, nutno uvěsti, že systém dovozních listů nelze zaměňovati a směšovati ani se systémem t. zv. aktivního či pasivního řízení zušlechťovacího či mlecího, poněvadž při těchto třech národohospodářských opatřeních jde o zpracování bezcelně či na celní úvěr dovezených surovin, kdežto pojem dovozního listu předpokládá především vývoz s nárokem na bezcelný dovoz.

Z tohoto pojmového vymezení vyplývá dále jasně požadavek pohyblivosti, t. j. převoditelnosti dovozních listů jak obilných, tak moučných, takže nejvlastnějším důsledkem systému dovozních listů mělo by býti rozšíření nároku na jich vydání, obzvláště při mouce na vývozce vůbec, tudíž i na obchodníky, kteří beztak nyní mouku vyvážejí pod zástěrou mlynářů. (Stejně Deutscher Produktenmarkt, München str. 988/1925.)

Celní řízení projednávací při dovozních listech upraveno jest v říšskoněmeckém nařízení §§ 11—23, v našem čl. vládním nařízením §§ 7—11. Předpisům československým nutno s povděkem přiznati snahu o zjednodušení a urychlení řízení jistě dost komplikovaného a proto pouze určitým celním úřadům v příslušných vyhláškách ministerstva financí blíže označeným svěřeného.

V. Vývoz, dovoz obilnin a luštěnin, pohyb jich cen v době dosavadní platnosti dovozních listů.

Dosavadní výsledky zavedení systému dovozních listů a tudíž i pevných cel možno kritizovati hlavně z hlediska pohybu ceny a čísel vývozu jakož i dovozu, dle tabulek k tomuto článku přiložených, k nimž se podotýká, že číslicím průměrných cen byly vzaty za základ záznamy Plodinové bursy v Brně z nakládacích stanic včetně daně z obratu. (Viz tab. str. 255—257.)

Pšenice: cena pšenice v srpnu 1926 činila Kč 217·57, v září klesla, od října však stále stoupá až v květnu 1927 dosahuje peníze Kč 250·57.

Vývoz naproti tomu oproti roku 1925 stoupl nepatrně v srpnu a říjnu, jinak pohyboval se v číslicích nižších, účinek dovozních listů se tedy vůbec neprojevil.

Dovoz pšenice však přes zavedená cla podstatně stoupl.

Žito: započalo v srpnu 1926 s cenou Kč 156·75, sleduje stále tendenci vzestupnou až v květnu 1927 končí obnosem Kč 230·50.

Vývoz žita stoupl poněkud v září a říjnu 1926, jinak však zůstal téměř bezvýznamným.

Dovoz naproti tomu oproti roku 1925 s počátku poněkud poklesl anebo zůstával přibližně na téže výši.

Oves: cena v srpnu Kč 134·38, v září a říjnu 1926 poněkud poklesla, od listopadu však podstatně stoupá, až dosahuje v květnu nebyvalé výše Kč 196·—.

Vývoz v září, říjnu, v listopadu, v prosinci 1926 podstatně stoupá a v roce 1927 opět klesá, přes to však trvá, takže účinky zavedení dovozních listů jsou patrné.

Ječmen bez dovozního listu: cena Kč 175·— až do října 1926 poněkud stoupá, až pak v březnu 1927 opět o něco klesá, v dubnu a květnu opět stoupá.

Vývoz oproti roku 1925 stoupl.

Luštěniny: úroda jejich v roce 1926 nebyla příliš veliká obzvláště u čočky, vývoz však přes to v říjnu a listopadu 1926

Průměrné měsíční ceny v době od 1. srpna 1926 do 31. srpna 1927
dle záznamů Plodinové bursy v Brně.

	Pšenice (clo 30 Kč)		Žito (clo 38 Kč)		Jčmen (clo 34 Kč)		Oves (clo 36 Kč)		Krmná mouka (clo 70 Kč)		Otruby (bez cla)	
	1925	1926	1925	1926	1925	1926	1925	1926	1925	1926	1925	1926
Srpen	187.—	217.57	157.13	156.75	199.38	175.—	171.25	143.38	138.75	112.50	100.38	87.63
Září	184.60	211.10	141.10	167.50	209.—	177.—	140.50	126.30	118.—	121.50	92.30	87.80
Říjen	177.75	219.38	140.75	181.50	195.—	186.75	139.13	128.75	108.—	123.75	89.75	87.25
Listopad	171.50	227.—	127.38	196.63	178.38	182.87	129.50	132.25	105.—	127.50	85.50	91.62
Prosinec	184.20	227.50	134.50	200.05	186.—	180.10	133.90	135.—	106.—	130.—	87.90	94.70
	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927
Leden	182.63	227.75	132.88	201.75	176.25	180.—	135.50	143.15	111.25	132.50	93.25	98.65
Únor	174.75	231.62	125.25	209.25	160.—	177.50	134.25	155.65	115.—	148.75	97.—	110.15
Březen	180.50	235.70	120.10	206.85	148.50	177.80	130.30	159.60	111.80	155.—	89.90	119.30
Duben	195.25	238.75	130.77	210.95	159.38	186.40	137.25	167.75	109.—	155.—	89.—	121.—
Květen	200.50	250.57	131.75	230.50	160.—	196.90	133.62	196.—	107.50	155.—	89.50	122.50
Červen	222.60	250.50	138.80	235.95	165.—	197.50	139.40	196.70	109.10	155.—	90.70	123.50
Červenec	325.25	219.69	148.75	214.83	—	—	152.12	188.75	116.25	155.—	92.—	114.—
Srpen	217.57	213.55	156.75	209.90	175.—	201.—	143.38	161.90	112.50	155.—	87.63	112.30

Ceny rozumí se za 100 kg loco nakl. stanice, inkl. daně z obrátu.

V ý v o z dle měsíčních výkazů

	Pšenice				Žito				Ječmen				Oves				Luště-	
	1925		1926		1925		1926		1925		1926		1925		1926		1925	
	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč
srpen	5	9	25	45	0.5	1	61	84	1058	1993	427	662	14	23	264	383	1470	4353
září	85	153	25	49	76	160	334	495	19353	37977	9659	16005	81	118	2262	3073	1958	6444
říjen	24	45	73	143	31	53	599	917	19133	36774	22627	38170	158	230	5239	6665	1268	3409
listopad	1	3	29	62	2	3	84	125	18114	33544	22750	38985	57	77	10207	12680	930	2020
prosinec	35	62	13	27	120	170	54	82	9322	18937	21920	37874	72	103	12868	15460	930	2020
leden	31	54	26	52	103	150	74	115	5055	9099	7650	12468	16	24	7699	9042	440	918
únor	0.2	0.4	12	24	9	13	41	64	8049	13364	9599	16141	41	56	4817	5893	587	1325
březen	19	30	19	51	20	29	17	30	11768	18418	6881	11311	36	49	3085	4055	462	993
duben	26	41	18	55	50	68	41	72	10717	15436	6994	11779	50	65	3024	4054	285	577
květen	9	14	15	34	41	55	40	71	5845	8444	821	1330	42	57	2112	2930	516	1320
červen	16	29	—	—	44	58	—	—	2418	3415	298	540	1	1	566	812	403	857

P. S. Ležaté záznamy vývoz bez dovozních listů.

D o v o z dle měsíčních výkazů

	Pšenice				Žito				ječmen				Oves			
	1925		1926		1925		1926		1925		1926		1925		1926	
	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč	t	1000 Kč
srpen	9974	21987	12509	24810	12358	22669	1023	1292	791	1595	12	17	10584	18651	129	153
září	17232	32859	45192	85371	48161	75753	10340	14093	2403	4262	7	10	3821	6106	248	317
říjen	32057	58653	33629	63233	37819	56774	10103	14207	8156	14075	17	24	9312	13748	113	130
listop.	32480	57820	26589	50344	16077	22912	10091	14949	11229	18596	40	57	11524	16381	194	210
pros.	20349	35466	29947	58594	16937	23634	18585	29220	7682	12200	13	20	7612	10353	333	413
leden	2531	4262	6008	11737	10565	13946	1980	3075	3606	6595	28	41	4486	5848	—	—
únor	1619	2727	11440	22600	8534	10948	5549	8851	1751	2737	30	64	5442	7079	367	481
březen	2586	4425	17327	34863	8904	11408	1805	2922	646	1070	21	35	6274	8018	15	21
duben	1702	2978	15444	31095	2038	2565	2741	4475	403	632	12	21	2128	2624	400	559
květen	8801	16817	27544	54948	1336	1714	393	684	5	6	11	16	1868	2299	29	42
červen	21509	44962	54172	109159	4766	6307	578	1006	9	11	1	1	1819	2265	600	945
			3127	3127	4766	6307	925	1617	9	11	1	1	1819	2265	55	78

P. S. Ležaté záznamy dovoz bez dovozních listů.

a dále až do března 1927 poněkud stoupl, účinky dovozních listů při lepší žni byly by jistě patrnější.

Krmná mouka: cena činila v srpnu 1926 Kč 112.50, sleduje neustále tendenci vzestupnou a končí v květnu 1927 Kč 155.—.

Vývoz ze 27 vagonů v srpnu 1926 stoupá v listopadu na 294 vagony a udržuje se stále na výši kol 200 vagonů měsíčního průměru.

Theoreticky zabývali se dosavadními výsledky zavedení dovozních listů až dosud pouze Frankenberger a Heidler.

Frankenberger (str. 113) shledává příčinu nepatrného účinku dovozních listů ve vzestupu našich domácích cen, toho však celní ochrana naše chtěla patrně dosíci, a ve vysoké celní ochraně sousedních států, k vůli nimž byly přece dovozní listy zavedeny, a přimlouvá se konečně dále ze známých důvodů pro zavedení dovozních listů u ječmene a sladu a vyslovuje se také pro zrušení jich u krmné mouky.

Heidler (Lidové Noviny z 1. ledna 1927, č. 1) sdílí názor, že vývozní listy (správně dovozní listy) zůstanou exoty, jichž význam zůstane podřadným. Tento názor jeví se po našem náhledu, vzhledem k uvedeným číslům vývozu, příliš pesimistickým a nezbude, než vyčkati výsledky dalšího vývoje, tím spíše, když přece jde o instituci novou, která se vzhledem ke krátké době svého trvání nemohla dosud vžítí ani v kruzích obchodních ani producentů.

VI. Suspense dovozních listů v Německu.

Začátkem května letošního roku přijala říšská rada německá osnovu zákona, dle něhož byly v Německu suspendovány předpisy o nároku na vydávání dovozních listů při vývozu pšenice, žita, ječmene a ovsu až do 31. července 1927. Osnova zákona byla podána, aniž by byli slyšeni dříve zájemci a důvodem k jejímu podání byl náhlý vzestup cen obilnin nejen v Německu, nýbrž na světovém trhu obilí vůbec. Zákon byl publikován dne 18. května 1927 v říšském zákoníku a vstoupil dne 19. května 1927 v platnost. Národohospodářští odborníci němečtí si ovšem neslibovali od zákona tohoto zlevnění cen, jak o tom ostatně svědčil výmluvně pohyb cen na berlínské bursě v tehdejší době a stěžovali si hlavně na to, že nebylo do zákona pojmato přechodní ustanovení pro obchody dříve uzavřené, avšak dosud nevypořádané, při nichž by ovšem vývozcí vznikla neudělením dovozního listu značná škoda. Referent říšského ministerstva financí prohlásil ovšem ochotu, že pro tyto případy umožňuje § 108 nařízení o říšských daních nárok na náhradu uplatňování škody — ne však ušlého zisku.

Temporární omezování platnosti dovozních listů přináší obdobně jako klouzavá cla do obchodu obilního nejistotu a s nejistotou touto vždy spojenou spekulaci, která působí škodlivě na tvoření cen. Nejistota tato ovšem nezůstane asi bez vlivu na produkci zemědělskou. Následování příkladu říšskoněmeckého u nás nelze proto doporučiti.

VII. Dovozní listy v obchodní smlouvě Československa s Maďarskem.

Zatím co úprava daně z obratu při dovozu obilí a mlýnských výrobků z Maďarska byla přenechána zvláštní interní úmluvě vlád obou států, byla otázka dovozních listů dotčena již v smlouvě samé. (Závěrečný protokol k příloze A.) Především bylo na rozdíl od ustanovení § 9 vlád. nař. z 16. července 1926, č. 138 Sb. z. a n. výslovně ustanoveno, že dovozní listy mlynářům, po jejich návrhu při vývozu mouky a mlýnských výrobků udělené, nejsou přenositelné. Důsledkem toho nebude možno mlýnům dovozní listy jako až dosud ihned zpeněžití t. j. prodati, nýbrž budou jich moci toliko použítí při dovozu obilí k placení cla. Poněvadž přenositelnost dovozních listů úzce souvisí s pojmem dovozního listu samého, trpí hořejším ustanovením přirozeně jich pohyblivost, čímž dotčena jest vlastně instituce sama ve své podstatě. Další ustanovení smlouvy československo-maďarské, že platnost dovozních listů mlynářům udělených nesmí překročiti lhůtu 9 měsíců, odpovídá dosavadnímu článku VI. č. 1 celní novely resp. § 9 vládního nařízení a bylo do smlouvy poято, patrně po přání Maďarů, aby vymezení lhůty bylo úplně jasné a přesné. Dalším novým ustanovením jest však úmluva, dle níž surovinná hodnota u mouky či mlýnských výrobků z pšenice a žita nesmí býti stanovena výše než 115 *kg* na 1 *q*. Poněvadž až doposud dle § 5 vlád. nař. z roku 1926 byla surovinná hodnota stanovena v poměru 100 *kg* mouky ku 133 *kg* suroviny, jest rozdíl, v neprospěch mlynářů vyplývající, patrný. Náhradou za to zůstalo však nediferencování jednotlivých druhů mouk nedotčeno. Smluvní tyto závazky Československa musily pochopitelně vésti k novelisaci nařízení o dovozních listech, k níž došlo vládním nař. z 12. července 1927, Sb. z. a n. č. 124, které vstoupilo současně s obchodní smlouvou československo-maďarskou dne 8. srpna 1927 v platnost. Litovati dlužno, že vláda nepoužila této příležitosti k novelisaci i v jiných směrech, zvláště ohl. ustanovení § 2 o příměscích, při nichž jak zemědělci, tak obchodníci činili opětne a opětne ospravedlněné návrhy na reformu.

VIII. Novelisace předpisů o dovozních listech v Německu.

Nařízením z 20. července 1927 uveřejněným v říšském celním věstníku č. 33 z 23. července 1927 byly uzákoněny rovněž některé změny předpisů o dovozních listech, z nichž nejzajímavější jest rozšíření dovozních listů také na kroupy a krupici z ječmene a dále, že hrách, čočka, boby nejsou označeny jako jeden druh luštěnin, nýbrž jmenovány jednotlivě, takže se celní hodnota dovozního listu řídí nyní dle celní sazby jednotlivé luštěniny.